

Đề khảo sát chất lượng đầu năm lớp 10 môn Văn

I. Đọc hiểu văn bản (3đ)

Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi:

*Em không nghe mùa thu
Dưới trăng mờ thốn thức?
Em không nghe rạo rục
Hình ảnh kẻ chinh phu
Trong lòng người cô phụ?*

*Em không nghe rừng thu
Lá thu kêu xào xạc
Con nai vàng ngơ ngác
Đạp trên lá vàng khô?*

(Tiếng thu - Lưu Trọng Lư)

Câu 1 (0,5đ): Đoạn thơ được viết theo thể thơ nào?

Câu 2 (0,5đ): Kể tên những sự vật được nhắc đến trong hai khổ thơ trên.

Câu 3 (1đ): Chỉ ra biện pháp nghệ thuật tiêu biểu của đoạn thơ và nêu tác dụng.

Câu 4 (1đ): Từ bài thơ trên hãy trình bày cảm nhận của em về mùa thu.

II. Làm văn (7đ)

Câu 1 (2đ): Viết một bài văn nêu suy nghĩ của anh/chị về ý kiến: “Cách ứng xử là tấm gương phản chiếu nhân cách của mỗi con người”.

Câu 2 (5đ): Phân tích vẻ đẹp của Thúy Kiều trong đoạn trích “Chị em Thúy Kiều”.

Đáp án Đề khảo sát chất lượng đầu năm lớp 10 môn Văn

I. Đọc hiểu văn bản (3đ)

Câu 1 (0,5đ):

Đoạn thơ được viết theo thể thơ năm chữ.

Câu 2 (0,5đ):

Những sự vật được nhắc đến trong khổ thơ: mùa thu, trăng mờ, rừng thu, lá thu, con nai vàng.

Câu 3 (0,75đ):

Biện pháp nghệ thuật: điệp cấu trúc: “Em không nghe...?”

Tác dụng: Làm cho bài thơ giàu chất nhạc như là lời tâm tình với người yêu.

Câu 4 (1đ):

Cảm nhận về mùa thu:

- Thiên nhiên: thời tiết dịu mát hơn, lá xanh dần úa vàng, không gian gợi chút buồn man mác.
- Con người: mùa tựu trường, rằm trung thu...

II. Làm văn (7đ):

Câu 1 (2đ):

Dàn ý nghị luận về ý kiến: “Cách ứng xử là tấm gương phản chiếu nhân cách của mỗi con người”

1. Mở bài

Giới thiệu về vấn đề cần nghị luận: Cách ứng xử là tấm gương phản chiếu nhân cách của mỗi con người.

2. Thân bài

a. Giải thích

“Cách ứng xử” là cách mỗi con người hành động, đối đãi, cư xử với người khác.

→ Phản ánh tính cách, đức hạnh của người đó.

b. Phân tích

Cách cư xử là phân người khác đánh giá con người bạn.

Chúng ta có thể rút ra bài học từ những cách cư xử chưa tốt của người khác.

Mỗi hành động, cách ứng xử của người khác mang đến cho chúng ta những bài học khác nhau

c. Chứng minh

Học sinh tìm những nhân vật, dẫn chứng tiêu biểu nhất để minh họa cho bài viết của mình.

d. Phản biện

Có những người sống chưa biết cách cư xử, hành động theo cảm tính hoặc chưa biết tiếp thu những ý kiến khác để sửa đổi bản thân → đáng bị phê phán.

3. Kết bài

Liên hệ bản thân và rút ra bài học.

Câu 2 (5đ):

Dàn ý phân tích vẻ đẹp của Thúy Kiều trong đoạn trích “Chị em Thúy Kiều”

1. Mở bài

Giới thiệu tác giả Nguyễn Du, Truyện Kiều, đoạn thơ “Chị em Thúy Kiều” và nhân vật Kiều.

2. Thân bài

a. Bốn câu thơ đầu

Kiều được giới thiệu là con gái viên quan ngoại đang ở tuổi cập kê.

Là cô gái xinh đẹp mười phân vẹn mười.

→ Gây ấn tượng sâu sắc với bạn đọc.

b. “Kiều càng sắc sảo mặn mà

.....

Hoa ghen thua thắm liễu hờn kém xanh”

Nguyễn Du giới thiệu vẻ đẹp của Kiều sau Vân càng làm nổi bật vẻ đẹp của nàng.

Kiều đẹp vẻ đẹp “sắc sảo, mặn mà” khiến người ta phải say đắm.

HavaMATH

Vân vốn là cô gái tài sắc vẹn toàn thì Kiều cả tài và sắc “lại là phân hơn”, trong xã hội khó ai sánh bằng nàng.

Vẻ đẹp đậm thắm, xanh tươi mơn mớn: Mắt đẹp trong như sắc nước mùa thu, lông mày thanh tú xinh xắn như dáng núi mùa xuân khiến cho "Hoa ghen thua thắm, liễu hờn kém xanh"

Các biện pháp nghệ thuật ẩn dụ, nhân hóa, thậm xưng với sự vận dụng tinh tế thi liệu cổ tạo nên những vần thơ đẹp gợi cảm.

c. “Một hai nghiêng nước nghiêng thành

.....
Nghề riêng ăn đứt hồ cầm một trương”

Hóa công như đã ưu đãi dành cho Kiều tất cả "Sắc đành đòi một, tài đành họa hai". Sắc đẹp của Kiều chỉ có một trên đời, còn phần tài năng, họa lắm mới có nười thứ hai.

Thông minh bẩm sinh "tính trời", tài hoa lỗi lạc xuất chúng: thơ tài, họa giỏi, đàn hay; môn nghệ thuật nào nàng cũng tuyệt giỏi, cũng thành "nghề", "ăn đứt" thiên hạ.

Nguyễn Du đã không tiếc lời ca ngợi Thúy Kiều bằng một số từ ngữ biểu thị giá trị tuyệt đối: vốn sẵn tính trời, pha nghề, đủ mùi... lâu bậc... nghề riêng ăn đứt...

d. “Khúc nhà tay dựng nên chương

.....
Tường đông ong bướm đi về mặc ai.”

Sắc đẹp kiều diễm "hoa ghen... liễu hờn..." với bản đàn "Bạc mệnh" mà nàng sáng tác ra "lại càng nỡ nhân" như gợi ra trong tâm hồn chúng ta một ám ảnh "định mệnh".

Thúy Kiều không chỉ có tài sắc mà còn có đức hạnh. Nàng được hưởng một nền giáo dục theo khuôn khổ của lễ giáo, của gia phong. Tuy sống trong cảnh "phong lưu rất mực hồng quần", đã tới "tuần cập kê" nhưng nàng là một thiếu nữ có gia giáo, đức hạnh.

3. Kết bài

Khẳng định lại giá trị nội dung, nghệ thuật của tác phẩm